

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΓ'

Συνδρομή ἑτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου. Ἐκαστὸν ἔτος καὶ εἶναι ἑτησία. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Σταδίου 82.

8 Φεβρουαρίου 1887

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία Ἑλλ. Βερτέ.—Μετάφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον.]

Γ'.

Χρηστὸς Νέος

Ὁ Νοέλ Λετελιέ ἀνῆκεν εἰς ἔντιμον οἰκογένειαν τοῦ Νεβέρ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, οὗτινος ἦτο τέκνον μονογενές, κατεῖχεν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ μετρίαν τινα διοικητικὴν θέσιν. Ὅτε δὲ ὁ ὑπάλληλος ἀπέθανε νέος ἔτι, ὁ Νοέλ, δεκαπενταετής τότε τὴν ἡλικίαν, εὐρέθη μετὰ τῆς μητρὸς του μὴ ἔχων ἄλλον πόρον ἢ ὀλίγας χιλιάδας φράγκων, συναχθείσας λεπτόν πρὸς λεπτόν χάρις εἰς τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν τῆς μικρᾶς οἰκογενείας.

Ὅτε τὸ δυστύχημα ἐπῆλθεν, ὁ Νοέλ, ἐξωτερικὸς μαθητὴς τοῦ Λυκείου τῆς πόλεως, εἶχεν ἤδη περάσει λαμπρῶς ἐν μέρος τῶν σπουδῶν αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ του, υπερήφανος διὰ τὰς ἐπιτυχίας του καὶ πλήρης ὑψηλῆς μητρικῆς αὐταπαρνήσεως, ἐπεθύμει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς κλασικὰς τοῦ σπουδᾶς. Ἄλλ' ὁ υἱός, καίτοι μείραξ, δὲν ἐδέχθη τὴν θυσίαν.

— Τί θὰ κατορθώσω μ' αὐτό, ἀγαπητή μου μητέρα; εἶπεν. Ἀφοῦ, μ' ὄλας σου τὰς θυσίας καὶ μ' ὄλους τοὺς κόπους μου, λάθω τὸ ἀπολυτήριόν μου, τί θὰ ὠφεληθῶμεν; Ἐξερχόμενος τοῦ λυκείου εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ εὔρω θέσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν νὰ ζῶμεν καὶ οἱ δύο; Ἐπειτα ἤκουσα συχνὰ τὸν πατέρα μου νὰ οἰκτείρῃ τὴν θέσιν τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων. Ἀποκτοῦν ὀρέξεις καὶ ἀνάγκας πλουσίων καὶ λαμβάνουν μισθοὺς ἑλεεινοὺς. Διατί νὰ ἐκλέξω ψευδὲς καὶ προσωρινὸν σταδίον; Εἶμαι ῥωμαλέος, καὶ σὺ εἶσαι συνειθισμένη εἰς τὴν ἀπλότητα. Διατί νὰ μὴ δοκιμάσω νὰ γείνω ἐπιτήδειος τεχνίτης καὶ νὰ διακριθῶ εἰς τὸ ἔργον μου ἀντὶ νὰ ἦμαι ὁ τελευταῖος τῶν γραφηδῶν; Ἄκουσε τί σχέδιον ἔχω.

Καὶ μετὰ τῆς διανοητικῆς ἐκείνης πρωϊμότητος, ἣν αἱ λύπαι καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ σκέπτεσθαι προικίζουσι συνήθως τὰ τέκνα τῶν πτω-

χῶν, ἀνέπτυξε τὸ σχέδιον ὅπερ εἶχε μορφώσει.

Ἐκ τῆς κληρονομίας ἐπρόκειτο νὰ ληφθῇ μικρά τις ποσότης, ὅπως πληρωθῇ ἡ μαθητεία τοῦ Νοέλ παρά τινι ἀρχιτεχνίτῃ ἢ τὰ διδασκτὰ του ἐν τεχνικῇ τινι σχολῇ. Τὸ ὑπόλοιπον θὰ ἐπῆρκει ὅπως συντηρηθῇ ὅπωςδῆποτε ἡ χήρα ἐπὶ τινα ἔτη. Ὁ νέος ἐβεβαίωτο ὅτι ἅμα εἰκοσαετής γινόμενος θὰ ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τῆς μητρὸς του, καὶ ὅτι ἡ πρὸς τοῦτο ἐπιθυμία του θὰ ὑπεστήριζε τὴν καρτερίαν του.

Ἡ κυρία Λετελιέ κατεβλίβετο ὅτι ὁ υἱὸς της, δι' ὃν τσαῦτα εἶχεν ἐλπίζει, ἤθελε νὰ μάθῃ τέχνην, ἀλλ' αὐτὸς τοσοῦτον ἐπέμεινε, ὥστε ἡ χήρα ἐνέδωκε καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ Νοέλ ἤρχισεν ἀμέσως ἐκτελούμενον.

Ὁ νέος εἰσῆλθεν εἰς τὴν τεχνικὴν σχολὴν τοῦ Σαλόν, ἐνῶ ἡ μήτηρ ὑπεβάλλετο εἰς αὐστηροτάτην οἰκονομίαν ἐν τῇ γενεθλίῳ της πόλει, ἀναμένουσα τὸ τέλος τῆς μαθητείας τοῦ υἱοῦ της. Τσαῦτην δὲ ἀπέδειξε φιλομάθειαν καὶ νοημοσύνην ὁ Νοέλ, ὥστε εἰκοσαετής ἦτο εἰς θέσιν, ὡς εἶχε προειπεῖ, νὰ ζῇ ἑαυτὸν καὶ τὴν μητέρα του ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἐργασίας του. Ἐξελθὼν τῆς Σχολῆς τοῦ Σαλόν, εὔρε θέσιν ἐπικερδῆ ἐν ταῖς ἐργοστασίαις σιδηροδρόμου καὶ ἐκάλεσε πλησίον του τὴν κυρίαν Λετελιέ. Βραδύτερον δὲ ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν Βαβραί, ὅπου ἡ γειτονία πολλῶν ἐργοστασίων ὑπέσχετο εἰς αὐτὸν ἄφθονον ἐργασίαν. Ἐκεῖ διὰ τοῦ περισσέυματος τῶν οἰκονομιῶν αὐτοῦ εἶχε κατορθώσει νὰ ἰδρῦσῃ μικρόν τι ἐργοστάσιον, ὅπερ ἠδουκίμει, οὕτως ὥστε ἡ μήτηρ του, ἀποθανοῦσα δεκαοκτῶ περίπου μῆνας πρὸ τοῦ χρόνου τῆς ἱστορίας ταύτης, εἶχε κἄν ἀπολαύσει ἀληθοῦς εὐημερίας περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου της.

Ὁ Νοέλ διέμενε ἐν ὁδῷ μονήρει, οὐχὶ μακρὰν τῆς οἰκίας τῶν Κυριῶν Δυχαμέλ. Κατεῖχε δὲ οἶκον αὐτοτελῆ, οὗτινος τὰ ἰσόγεια περιελάμβανον τὸ σιδηρουργεῖον καὶ τὸ ἐργοστάσιον. Εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον ἦσαν δύο δωμάτια καὶ ἐν μικρὸν μαγειρεῖον. Τὸ ἐν τῶν δωματίων αὐτῶν ἦτο τοῦ Νοέλ, τὸ δὲ ἄλλο, τῆς μητρὸς του ἄλλοτε, ἔμενε κλειστὸν ἀπὸ τοῦ θανάτου της, καὶ ὁσάκις ἐκείνος εἰσῆρχετο εἰς αὐτό, βαθεῖαν

ἤσθάνετο εὐλάβειαν, ὡς ὁ εἰς ἐκκλησίαν εἰσερχόμενος. Ὑπηρετρία τις ἤρχετο καθ' ἐκάστην καὶ παρεσκευάζε τὴν τροφήν του. Ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του μετεχειρίζετο πολλάκις πολλοὺς σιδηρουργοὺς ἐργάτας, ἀλλ' οὐδεμίαν εἶχε πρὸς αὐτοὺς σχέσιν ἄλλην, ἢ τὴν ἐκ τῆς κοινῆς ἐργασίας.

Τὴν ἐσπέραν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἀρχίζει ἡ ἱστορία ἡμῶν, ὁ Νοέλ ἐπιστρέφων οἶκαδε πολὺ ἐπεθῦμει νὰ ἦνε μόνος. Τὰ πρὸ μικροῦ συμβάντα εἶχον ταράξει αὐτόν, καὶ κατέπεσεν ἐπὶ μιᾶς ἔδρας καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν του.

Τὸ ὑγιὲς ὅμως πνεῦμά του δὲν ἀπησχολεῖτο μακρὸν εἰς ἀνωφελεῖς βεμβασμούς, καὶ ὁ νέος ἐσκέφθη νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς ἐργασίας, τῆς μεγάλης αὐτῆς παρηγόρου, τὴν πράυνσιν ἐκείνην τῶν πόνων, ἣν παρέχει αὐτῇ πάντοτε εἰς τοὺς πάσχοντας. Ἐσπευσε λοιπὸν ν' ἀνάψῃ τὴν λυχνίαν του, ἐκάθισε πρὸ τῆς τραπέζης του καὶ ἤρχισε σχεδιάζων τεμάχιόν τι μηχανῆς, παρηγγελμένον ὑπὸ ἐργοστασιάρχου τῆς πόλεως.

Ἴσως ὅμως ἡ ἐργασία αὕτη δὲν τὸν ἀπησχολεῖ τοσοῦτον ἐντελῶς, ὅσον ἐκεῖνος ἐπόθει, διότι βαθεῖς στεναγμοὶ ἀνέβαινον ἐνίοτε ἀπὸ τοῦ στήθους του καὶ ἡ μολυβδὶς ἐξέπιπτε τῶν χειρῶν του· ἀλλ' ἀνελάμβανεν αὐτὴν πάλιν κ' ἐξήκολούθει τὸ ἔργον του.

Πολλοὶ ὄρασι εἶχον οὕτω παρέλθει, ὁ δὲ Νοέλ, κατάκοπος, ἐμελλεν ἤδη νὰ κατακλιθῇ, ὅτε φωνὴ αἰφνης πνευστιῶσα ἠκούσθη ἀπὸ τῆς σκοτεινῆς ὁδοῦ, ἐν μέσῳ τῆς νυκτίας σιγῆς:

— Φωτιά!

Ὁ Νοέλ ὠρθώθη ἀμέσως· ἐν μιᾷ στιγμῇ διελύθη πᾶσα πρὸς ὕπνον διάθεσις.

Φοβούμενος ἐν τούτοις, μὴ ἠπατάτο, ἔμενον ἀκίνητος κ' ἔτεινε τὸ οὖς.

— Φωτιά! ἐπανελάθεν ὀδυνηρῶς ἡ αὐτῆ φωνή, προσεγγίσασα ἤδη.

Συγχρόνως δὲ ἠκούσθη κρουομένη ἡ ἐξώθυρα, καὶ ὁ Νοέλ ἔδραμεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ τὸ ἤνοιξε.

— Τί τρέχει; τί θέλετε; ἠρώτησε.

— Φωτιά! γρήγορα, κύριε Νοέλ, εἶπεν ὁ κῆρυξ, ὅστις ἦτο κάτοικος τῆς συνοικίας.

— Πηγαίνω εὐθύς. ἀλλὰ ποῦ εἶνε ἡ φωτιά;

— Εἰς τὴν Μεγάλην οἰκίαν, εἰς τῶν κυριῶν Δυχαμέλ. . . κυττάξατε! εἶνε φοβερὰ πυρκαϊά.

Ὁ Νοέλ ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμούς. Ὑπὲρ τὴν σκοτεινὴν ἐκείνην καὶ στενὴν ὁδόν, ὁ οὐρανὸς ἐβάπτετο πορφουρῶς, οἰονεὶ αἱματόχρους. Συγχρόνως δὲ ὑπόκωφος βοῆ ἠγείρετο ἀπὸ τῆς πόλεως, ἠκούετο κρότος βημάτων, θόρυβος φωνῶν, θύραι ἠνοιγόγοντο κ' ἐκλείοντο, καὶ ἡ ἀναστάσις ὄλονεν ἐξηπλοῦτο.

Ἀκούων ὅτι ἡ πυρκαϊὰ προσέβαλλε νῦν τὴν κατοικίαν ἐκείνης ἣν ἠγάπα, ὁ Νοέλ ἠσθάνθη βίαιον πόνον ἐν τῇ καρδίᾳ του. Ἀλλὰ κατίσχυσεν ἀμέσως τῆς πρώτης του ἐντυπώσεως, κ' ἐφώνησεν ἀμέσως εἰς τὸν κήρυκα.

— Καταβαίνω ἀμέσως. . . Τρέξε εἰς τοῦ Σίμωνος, τοῦ τυμπανιστοῦ καὶ εἰπέ του νὰ σημάνη ἀμέσως γενικὴν συνάθροισιν.

Ὁ γείτων ἀνεχώρησεν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς, ὁ δὲ Νοέλ ἐζώσθη τὴν γυμναστικὴν του ζώνην, ἐφόρεσε τὸ κράνος του, κ' ἐξήγαγεν ἐκ τῆς σκευοθήκης μιάν σχοινίην κλίμακα καὶ τινὰς ἀρπάγας, ἄς ἐφύλαττε διὰ τοιαύτας περιστάσεις. Ἐνῶ δὲ οὕτω παρεσκευάζετο, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν:

— Ἐκείνη κινδυνεῖ. . . Ἐμπρός! ἀταραξίαν καὶ θάρρος. Μὴ λησμονήσω τίποτε, καὶ νὰ τὰ χάσω. Ἡ ἐλαχίστη παράλειψις δύναται νὰ ἔχῃ ὀλεθρίας συνεπειάς. . . Ἄ! ἴσως εὖρω καλὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποθάνω.

Μετὰ μιάν στιγμὴν ἐξήρχετο, φέρων τὰ ἐργαλεῖα του.

Ἡδῆ, ὡς εἴπομεν, ἡ πόλις ἠγείρετο, κ' αἱ ἑδοὶ ἐπληροῦντο ἀνθρώπων ἡμιγύμων ἐρωτῶντων ἀλλήλους. Μακρὰν δὲ ἠκούετο τὸ τυμπανὸν σημαῖνον τὴν πένθιμον αὐτοῦ πρόσκλησιν, καὶ ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας διέδιδεν ἠχῶν τὸν τρόπον.

Ὁ Νοέλ διέσχισε τρέχων τοὺς ὁμίλους.

— Ἡ φωτιά εἶνε εἰς τῶν κυριῶν Δυχαμέλ! ἐφώνει. Φέρετε ἀσκούς. . . ἄνδρες, γυναῖκες παιδιὰ ὅλοι ἐμπρός! κάμετε ἄλυσιν, . . ἄλυσιν!

Ἡθελον νὰ τὸν ἐρωτήσωσιν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔτρεχεν. Οὕτω δὲ μετ' ὀλίγας στιγμᾶς εὐρέθη ἐπὶ τῆς λεωφόρου καὶ ἠδυνήθη νὰ ἀντιληφθῇ τῆς καταστροφῆς.

Ἐκτὸς τοῦ κυρίου οἰκήματος, ἡ Μεγάλη οἰκία ἀπετελεῖτο ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων οἰκοδομῶν, αἵτινες ἐχρησίμευον ὡς σιταποθήκαι. Ἐκεῖ ἐταμίευεν ὁ Κ. Δυχαμέλ τὰς προσόδους τῶν κτημάτων του, περιεῖχον δὲ τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα μεγάλην ποσότητα σίτου, χορτονομῆς καὶ καννάβεως. Αἱ προμήθειαι αὗται ἦσαν μάλιστα τόσον πολλαί, ὅστε ὁ ἀποθάνων, μὴ γνωρίζων ποῦ νὰ τὰς ἀποθηκεύσῃ, εἶχε πληρώσει καὶ ὅλον τὸν ἰσόγειον ὄροφον τῆς οἰκίας του, ἧς ἡ εὐρυχωρία ἦτο πολὺ μείζων τῶν οἰκογενειακῶν του ἀναγκῶν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πυρκαϊὰ ἐφαίνετο ἀρχίσασα ἀπὸ τῶν σιτοβολῶνων καὶ διαδοθεῖσα μετὰ ταχύτητος μεγάλης καὶ ὀρμῆς εἰς τὸν ἰσόγειον ὄροφον, αἱ φλόγες ἐξήρχοντο ἀπὸ τῶν κάτω παραθύρων καὶ μόνον οἱ ἀνώτεροι ὄροφοι παρίσταντο ἐπιἀβλαβεῖς.

Ὁ Νοέλ παρετήρησε δι' ἐνὸς βλέμματος πάσας αὐτὰς τὰς λεπτομερείας. Πέριξ αὐτοῦ, ἐν-

τὸς τῆς αὐλῆς, ἔτρεχον ἔνθεν κάκειθεν περίτρομοί τινες ὑπνέται, φωνάζοντες, ὀδυρόμενοι, καὶ μὴ γνωρίζοντες τί νὰ πράξωσι.

— Ποῦ εἶνε αἱ κυρίαι Δυχαμέλ; ἠρώτησε ταχέως.

Ἄλλ' οἱ ἐρωτηθέντες ἐθεώρησαν ἀλλήλους κατάπληκτοι· οὐδεὶς εἶχεν ἰδεῖ τὰς οἰκοδεσποίνας·

— Θὰ εἶνε ἀκόμη εἰς τὰ δωμάτια των, εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα! ἀνέκραξεν ὁ κηπουρός.

— Θεέ μου! καὶ ἡ κλίμαξ καίει. . . Κυττάξετε!

Ἄληθῶς δὲ ἅπαν τὸ ἰσόγειον ἐφαίνετο φλέγουσα κάμινος.

— Πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου δὲν κατοικοῦν αἱ κυρίαι; ὑπέλαβεν ὁ Νοέλ.

— Μάλιστα, κύριε.

— Ἄς φροντίσωμεν λοιπὸν πρῶτον δι' αὐτάς.

Καὶ ὄρμησε, παρακολουθούμενος ὑπὸ τινων παρισταμένων, πρὸς θολωτὴν τινα πάροδον ἄγουσαν διὰ τῆς οἰκίας πρὸς τὸν κήπον.

Τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ πυρπολουμένου οἴκου εἶχεν ἔτι φοβερωτέραν τοῦ ἄλλου τὴν ὄψιν. Αἱ φλόγες ἔλειχον τοὺς τοίχους, ἀνέβαινον μέχρι τῶν παραθύρων τοῦ ἄνω πατώματος καίουσαι τὰ πρὸς τὸν τοῖχον δένδρα, καὶ προέχον πορφυρᾶν λάμψιν ἐπὶ τῆς δενδροφυτείας. Ἄλλ' ὁ Νοέλ δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ προβῆ εἰς μακρὰς ἐξετάσεις. Ἐν μέσῳ τῶν τριγμῶν καὶ τῶν μηχανημῶν τοῦ πυρός, φωναὶ ἤκούοντο ἄνωθεν σπαρακτικαί, καὶ δύο γυναῖκες ἤρχοντο καὶ παρήρχοντο πρὸ ἑνὸς τῶν παραθύρων, οἰοεὶ ἐξαλλοὶ ἐκ τοῦ τρόμου.

— Ἐκεῖ εἶνε, ἐψιθύρισε.

Πάραυτα δὲ ἠτοίμασε τὰ σχοινία καὶ τ' ἄλλα σωστικὰ ὄργανα, ἅτινα εἶχε κομίσει μεθ' ἑαυτοῦ.

Κραυγὴ ἀπελπισ ἠκούσθη τότε ἀπὸ τοῦ δωματίου καὶ ἐκέντρισεν ἔτι μᾶλλον τὸν ζῆλόν του.

— Βοήθειαν! ἐκράζον, χανόμεθα!

Ὁ Νοέλ ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν τῆς δεσποίδος Δυχαμέλ

— Ἐφθασα! ἐφώνησε.

Μετὰ δεξιότητος δὲ ἀποκτηθείσης ἐκ μακρᾶς ἀσκήσεως ἐσφενδόνησε πρὸς τὸν ἐξώστην τοῦ παραθύρου μίαν σιδηρᾶν ἀρπάγην, ἣτις προσεκολλήθη εἰς αὐτόν. Σχοινίην κλίμαξ ξυλίνας ἔχουσα τὰς βαθμίδας ἐκρέματο ἀπὸ τῆς ἀρπάγης, ὁ δὲ Νοέλ, χωρὶς καν νὰ βεβαιωθῆ περὶ τῆς στερεότητος τῆς συσκευῆς, ἀπεφάσισε ν' ἀναρριχηθῆ, ἀρκεσθεὶς μόνον νὰ εἴπῃ εἰς τοὺς περὶ αὐτόν:

— Προσέχετε νὰ ἦνε ἡ κλίμαξ καλὰ τενωμένη καὶ νὰ μὴ τὴν φθάσουν αἱ φλόγες.

— Ἐγὼ φροντίζω, κύριε Νοέλ, εἶπεν ὁ ἀσπαλακοθήρας.

— Κ' ἐγὼ! προσέθηκεν ὁ ὀδοστάτης.

Οἱ δύο φίλοι τοῦ Νοέλ ἐφαίνοντο φυτρώσαντες αἴφνης ἀπὸ τῆς γῆς, ἵνα παραστῶνι εἰς τὴν κρίσιμον ἐκείνην σκηνὴν. Οὐδὲν εἶπεν εἰς αὐτούς, ἀλλ' εὐγλωττον βλέμμα του τοὺς ἠχαιρίστησε διὰ τὸν ζῆλόν των. Ἐνῶ δὲ οὗτοι, βοηθούμενοι παρ' ἄλλων θεατῶν, ἐκράτουν τὴν κλίμακα ὅσον τὸ δυνατόν ἀπομεμακρυσμένην τοῦ τοίχου, ὁ Νοέλ, τῇ βοήθειᾳ τῶν χειρῶν του μόνων, ἀνερρίχθη μετὰ καταπληκτικῆς εὐκολίας.

Φθάς εἰς τὸν ἐξώστην, ἐπήδησεν ἐντὸς τοῦ δωματίου.

Βαθύτατον ἐπεκράτει σκότος, καὶ πιγιηρὸς καπνὸς ἐπλήρου τὸ δωμάτιον. Τὸ πάτωμα, ὑπονομευόμενον κάτωθεν ὑπὸ τοῦ πυρός, ἦτο φλογερόν, ὁ δὲ ἀήρ ὁμοίαζε πρὸς τὸν ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στομίου κλιθάνον.

Κατ' ἀρχὰς ὁ Νοέλ οὐδένα εἶδεν. Αἱ δύο ταλαίπωροι γυναῖκες ἐκείντο ἐκτάδην ἀκίνητοι ἐπὶ τοῦ τάπητος· ἀλλ' ἤκουσεν αὐτάς γογγυζούσας.

Ἐτράπη πρὸς αὐτάς, καὶ τὰς εἶδε τέλος πρὸ ποδῶν του. Ἐξαφνισθεῖσαι ἐν μέσῳ τοῦ ὑπνου των, ἐφόρουσαν τὰ νυκτικά των μόνων καὶ ὅ,τι ἄλλο εἶχον εὑρεῖ πρόχειρον.

— Δεσποινὶς Ἀδριανή, ποῦ εἴσθε; ἠρώτησεν ὁ Νοέλ.

Σῶμα τι ἄμορφον ἐκινήθη ἐν τῷ σκότει.

— Ὅχι ἐμέ, ὄχι ἐμὲ πρῶτην! ἠκούσθη ἐντονος ἀπάντησις. Τὴν μητέρα μου νὰ σώσετε. Εἶνε λιποθυμημένη. Ἐγὼ γογγυζοῦμαι. . .

— Ἄλλὰ φοβοῦμαι. . .

— Σώσατέ την, σὰς λέγω! σὰς παρακαλῶ, τὸ θέλω!

Ἡ νεάνις ἀνήγειρε τὴν λιποθύμουν Κυρίαν Δυχαμέλ καὶ ἀπέθηκεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Νοέλ, ὅστις δὲν ἐδίστασε πλέον.

— Ἔστω, εἶπεν. Ἄλλὰ θὰ ἐπανέλθω, καὶ ἂν σὰς εὔρω νεκράν, Ἀδριανή, θ' ἀποθάνω μαζή σας.

Ἡ Ἀδριανή δὲν ἐφάνη ἐννοήσασα τοὺς λόγους τούτους, δὲν ἤκουσε δὲ ἴσως καὶ τὴν παραγγελίαν τοῦ Νοέλ, νὰ μείνῃ πλησίον τοῦ παραθύρου, ὅθεν εἰσῆρχετο ἔτι ὀλίγος ἀήρ ὃν ἠδύνατο ν' ἀναπνεύσῃ. Ἐκεῖνος, σπεύδων εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου του, ἐφόρτωσεν ἐπὶ τῶν ὤμων του τὴν Κυρίαν Δυχαμέλ καὶ προσέδεσεν αὐτὴν διὰ λωρίου, εἶτα δὲ κατηθύνη πρὸς τὸν ἐξώστην κ' ἐν μέσῳ στροβίλων καπνοῦ ἤρχισε τὴν κατάβασιν.

Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ ἦτο βαρεῖα, καὶ φόβος ὑπῆρχε μὴ βραγῆ ἡ κλίμαξ ὑπὸ τὸ διπλοῦν ἐκεῖνο βάρος. Εὐτυχῶς ὁ Νοέλ ἐγνώριζε τὸν κίνδυνον κ' ἐλάμβανε πᾶν δυνατόν μέτρον πρὸς ἀποφυγὴν δυστυχήματος. Χάρις δὲ εἰς τὴν δεξιότη-

τά του καί εἰς τὴν ἑκτακτον αὐτοῦ ῥώμην, ἔφθασε μετὰ μικρὸν εἰς τὸ ἄκρον τῆς κλίμακος, καὶ κατέθηκε τὴν κυρίαν Δυχαμέλ ἐπὶ τῆς χλόης ἐν μέσῳ τῶν σπυσιάντων εἰς βοήθειαν αὐτῆς.

Ἡ ταλαίπωρος μήτηρ, ζωογονηθεῖσα ὑπὸ τοῦ καθαροῦ ἀέρος, ἐφώνησε :

— Ποῦ εἶνε ἡ Ἀδριανή; Σώσατε τὴν κόρην μου!

— Ἐκεῖ πηγαίνω, κυρία! ἀπήντησεν ἀπλῶς ὁ Νοέλ.

Καὶ παρὰ πᾶσαν παρατήρησιν τῶν περισταμένων ἐτρέπη πάλιν πρὸς τὴν ἀκροσφαλῆ κλίμακα. Ἐνῶ δ' ἐπάτει τὴν πρώτην αὐτῆς βαθμίδα, προσέδραμεν ὁ ἀσπαλακοθήρας καὶ τῷ ἐνεχειρίσει σινδόνα διάβροχον.

— Ἐνα βρεγμένο σινδόνη, κύριε Νοέλ· τυλιχθῆτε μ' αὐτό,

— Ναί, φέρε το! ἤμπορεῖ νὰ τῆς χρησιμεύσῃ. εὐχαριστῶ, Γιάννη.

Καὶ ῥίψας τὴν σινδόνα ἐπὶ τοῦ βραχιονός του, ὥστε νὰ μὴ δυσχεραίνῃ τὰς κινήσεις του, ἀνέβη πάλιν τὴν κλίμακα, κ' ἔφθασε ταχέως εἰς τὸν ἐξώστην, ὃν διεσκέλισεν. Τὸ δωμάτιον ἦτο ἐτι σκοτεινότερον, καὶ τοσαύτη ἐπλήρου αὐτὸ θερμότης, ὥστε οὐδὲν ἀνθρώπινον πλάσμα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν ὑποφέρῃ πλέον ὀλίγων μόνον στιγμῶν. Ὁ Νοέλ προύχρησεν ἐν μέσῳ τοῦ καπνοῦ, φωνάζων: «Ἀδριανή! Δεσποινίς Ἀδριανή!» ἄλλ' οὐδεμίαν ἤκουσεν ἀπάντησιν. Προύχρησε πραιτέρω ψηλαφῶν ἐν τῷ σκότειν κ' ἐπαναλαμβάνων μετ' αὐξοῦσης ἀγωνίας τὸ ὄνομά της· ἄλλ' οὐδὲν ἤκούετο. Ἡ νεάνις ἦτο προδήλως νεκρὰ ἢ λιπόθυμος.

Ἀΐφνης εἰς γωνίαν τινα τοῦ δωματίου ἀνέλαμψε φλόξ, ἡ πρώτη διατρυπήσασα τὸ ἔδαφος καὶ προαγγέλλουσα τὴν προσεχῆ του κατάρπτωσιν. Ἐκ τῆς λάμψεως ταύτης διέκρινε τέλος ὁ Νοέλ τὴν δεσποινίδα Δυχαμέλ, ἐξηπλωμένην ἀκίνητον χαμαί. Ἦτο ἡμίγυμος καὶ ἡ μακρὰ τῆς κόμη ἐσκεπε τοὺς ὤμους τῆς. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν κλειστοί, μικροὶ δέ τινες σπασμοὶ ἐμαρτύρουν ὅτι ἀνέπνεεν ἔτι.

Τοσοῦτον ὠραία ἦτο οὕτω ὥστε παρὰ πάντα τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ὁ Νοέλ ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐν ἐκστάσει, ἐνεός, κατάρπληκτος, γοητευμένος. Ἡ νεκρὰ ἐκείνη κόρη ἡ τοσοῦτον υπερήφανος, ἀφ' ἧς τοσαῦται τὸν ἐχώριζον προλήψεις, ἔκειτο νῦν ἐκεῖ, πρὸ ποδῶν του. Μικρὸν μόνον ἂν ἐδίσταζε νὰ τὴν βοηθήσῃ, ἢ χαρίεσσα κόρη μετεβάλλετο εἰς δράκα σποδοῦ.

Ἡ σκέψις αὕτη τὸν ἐκέντρισεν. Ὄρμησε πρὸς τὴν δεσποινίδα Δυχαμέλ, κ' ἐτύλιξεν αὐτὴν ταχέως διὰ τῆς διαβρόχου σινδόνας, ἧς ἡ δροσώδης ἐπαφή προὔξενησεν εἰς αὐτὴν φρικίαν εὐχαριστήσεως. Εἶτα δ' ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκά-

λας του τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο καὶ ἀδρανὲς σῶμα, καὶ θλίβων αὐτὸ ἐπὶ τοῦ στήθους του ἐβάδισε πρὸς τὸν ἐξώστην, ὅπου ἔφθασε με' ὀλίγον.

Καιρὸς ἦτο. Μέρος τοῦ ἐδάφους κατεκρημνίζετο ὀπισθὲν του, καὶ αἱ στροβιλιζούσαι φλόγαι ἐξικνούοντο ἤδη μέχρι τῆς ὀροφῆς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ κῆπος ἐπληθην ἀνθρώπων, μόλις δ' ἐφάνη ὁ Νοέλ κ' ἐξερράγησαν πανταχόθεν παταγῶδεις ἐπευφημίαι. Ἄλλ' αὐτὸς οὐδ' ἐφάνη κἄν προσέχων, καὶ σπεύδων νὰ διαφύγῃ τὴν φλογώδη ἐκείνην ἀτμοσφαῖραν, ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιβῇ τῆς σχοινίνης κλίμακος, ὅτε νέαι φωναί, κραυγαὶ ὀδύνης καὶ τρόμου συγχρόνως, ἀνέκοψαν τὸ βῆμά του, κ' ἔκυψε κάτω ἵνα ἴδῃ τί συνέβαινε. Μ' ὅλας τὰ προφυλάξεις, αἱ ἐκ τῶν κάτω παραθύρων ἐξερχόμεναι φλόγες εἶχον μεταδοθῆ εἰς τὴν κλίμακα, ἧτις ἐκαίετο ὀλίγους πόδας κάτωθεν αὐτοῦ.

Τοῦτο βλέπων προσεκολλήθη εἰς τὸ σιδηροῦν δρύφακτον καὶ δὲν ἐκινήθη πλέον. Ἄλλ' ἐκτεθειμένος μετὰ τῆς συντρόφου του εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ δωματίου ἐξερχόμενας φλόγας καὶ εἰς τὰς ἀνατιδομένας ἀπὸ τῶν ἰσογειῶν, ὄρθιος ἐπὶ στενοτάτης κορωνίδος, πνιγόμενος ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ ἐπὶ μακρὸν, ὅσην ἂν εἶχε ῥώμην καὶ ἀδάμαστον θέλησιν, εἰς τοσαύτην ἀτυχίαν.

Τὸ πλῆθος κάτω ἦτο κατάρπληκτον. Οἱ μὲν προσεφώνουν εἰς τὸν Νοέλ ἐνθαρρύνσεις, οἱ δὲ ἐζήτουν στρώματα, ἵνα ἀμβλύνοσι τὴν ἐπικειμένην φοβεράν κατάρπτωσιν. Αἱ δυνάμεις τοῦ νέου ἐξηντλοῦντο, καὶ ἰλιγγίαισι ἤδη τὸν κατελάμβανεν, ὅτε τις ἐφώνησε :

— Θάρρος, κύριε Νοέλ, ἔφθασα!

Συγχρόνως δὲ ὁ ὀδοστάτης Γριβὲ διέσχισε τὰς τάξεις τῶν θεατῶν, κρατῶν ξυλίην ἀναβάθραν, ἣν εἶχεν εὔρει ὑπὸ τὸ παράπηγμα τοῦ κηπουροῦ.

Εἴκοσι χεῖρας ἔσπυσαν νὰ στήσωσιν αὐτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ εὐτυχῶς εὐρέθη ἀρκετὰ ὑψηλή. Κατάρθωσεν ἐπομένως ὁ Νοέλ νὰ πατήσῃ ἐπὶ στηρίγματος ἀνετωτέρου τῆς στενῆς κορωνίδος τοῦ ἐξώστου.

Ἐμενε τότε νὰ καταβῇ. Ἄλλ' ὁ ἀτρόμητος νέος, ἐξηντλημένος ἀπὸ τοσοῦτων ἀγώνων, δὲν εἶχε πλέον πεποίθησιν εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐφοβεῖτο μὴ διακινδυνεύσῃ τὴν πολῦτιμον ὑπαρξίν, ἣν ἔφερεν. Ἐσφιγγεν ἐν τούτοις σπασμωδικῶς ἐπὶ τοῦ στήθους του τὴν δεσποινίδα Δυχαμέλ λιπόθυμον πάντοτε, καὶ ἡ μικρὰ δύναμις ἧτις τοῦ ἔμενε συνεκτροῦτο εἰς τοὺς βραχιόνας, οἵτινες ἐκράτουν τὸ ἀγαπητὸν ἐκεῖνο φορτίον.

Οἱ φόβοι του δὲν ἦσαν μάταιοι· μόλις εἶχε καταβῇ ὀλίγας βαθμίδας καὶ ἤσθάνθη ὅτι ἀμετακλήτως ἐγκατέλιπον αὐτὸν αἱ δυνάμεις του. Τότε ἐξ ἐμφύτου, οὕτως εἰπεῖν, μετεχειρίσθη τὸ

μόνον μέσον, ὅπερ παρεῖχε πιθανότητά τινα ἐπιτυχίας. Φέρων τὴν Ἀδριανὴν ἐπὶ τῶν τεταμένων αὐτοῦ βραχιόνων, περιέβαλε διὰ τῶν κνημῶν καὶ βραχιόνων του τὰς δοκοὺς τῆς κλίμακος καὶ ὠλισθήσθη κάτω.

Τὸ μέσον τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἔχη τὰς φοβερωτάτας τῶν συνεπειῶν. Ὁ Νοὲλ κατεφέρετο μετὰ καταπληκτικῆς ὀρμῆς καὶ ἠδύνατο φθάνων κάτω νὰ φονευθῆ ἐκ τῆς βιαίας πτώσεως. Ἄλλ' ἐσκέφθη, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ συντριβόμενον σῶμά του ἤθελε προφυλάξει τὴν Ἀδριανὴν, καὶ τοῦτο ἤρκει εἰς αὐτόν.

Ἄλλὰ τὰ πράγματα ἐτράπησαν κάλλιον ἢ ὅσον ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ. Ὁ ὁδοστάτης καὶ ὁ ἀσπαλακοθήρας ἴσταντο κάτω ἀγρουπνοί, ὡς καὶ ἄλλοι πρόθυμοι καὶ γενναῖοι ἄνδρες. Ὅτε δὲ ὁ Νοὲλ προσήγγισε βιαίως καταφερόμενος εἰς τὸ ἄκρον τῆς κλίμακος, πάντες ὤρμησαν ὅπως ἀπαμβλύνωσι τὴν πτώσιν του. Πολλοὶ καὶ ἰδίως ὁ Ἰωάννης ὁ Ῥεβου ἀνετράπησαν, ἀλλ' ὁ Νοὲλ καὶ ἡ σύντροφός του ἔπεσαν εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν ἄλλων παρισταμένων χωρὶς νὰ αἰσθανθῶσι τὸν ἐπίφοβον βίαιον κλονισμόν.

Ἐπευφημῖαι παταγώδεις ἐχαιρέτισαν τὸ αἶσιον αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἄλλὰ καὶ ἡ νεάνις καὶ ὁ σωτὴρ αὐτῆς διετελοῦν εἰς κατάστασιν πολλὰς ἐμπνέουσαν ἀνησυχίας. Ἡ μὲν Ἀδριανὴ ἔμενε πάντοτε λιπόθυμος, ὁ δὲ Νοὲλ εἶχεν ἐπίσης κυλισθῆ χαμαὶ ἀναίσθητος. Ἐνῶ δ' οἱ παριστάμενοι ἔσπευδον νὰ τὸν περιποιηθῶσιν, ἡ κυρία Δυχαμὲλ, ἥτις εἶχε παρακολουθήσει μετ' εὐνοήτου ἀγωνίας πάσας τὰς φάσεις τῆς φοβεράς σκηνῆς, περιεπτύσσεται καὶ κατεφίλει τὴν θυγατέρα τῆς.

— Ἀδριανὴ μου! ἀγαπητὴ μου κόρη! ἐφώνει. Σ' ἔχω πάλιν... Πῶς ἔτρεμα... Ἄλλὰ, θεέ μου, αὐτὴ δὲν βλέπει... δὲν ἀκούει!

— Μπα! δὲν εἶνε τίποτ' αὐτό, καλὴ μου κυρά, ἀπῆντησεν ὑψηλὴ τις γυνή, ἀνδρόγυνος μάλλον, ἀλλ' ἀνυπόκριτον ἔχουσα καὶ προσηνῆ τὴν μορφήν, γονυπετῆς δὲ παρὰ τῆ νεάνιδι καὶ ἠρέμα ψηλαφῶσα αὐτήν. Λιγοθυμιὰ εἶνε... Ἐνονοια σας, καὶ τὸ κορίτσι εἶνε σ' ἐ καλὰ χέρια. Ὁ κύριος Νοὲλ, ποῦ σας γλύτωσε καὶ ταῖς δύο, θὰ ψήνοταν καλλήτερα παρὰ ν' ἀφήσῃ νὰ κατῆ μιὰ τρίχα σας... Αὐτὸν δὲν τὸν μέλει διὰ τὸ πετσί του, οὔτε κόπους λογαριάζει...

Ἐνῶ ἡ κυρία Δυχαμὲλ καὶ ἡ ὑψηλὴ γυνὴ παρεῖχον τὴν θεραπείαν αὐτῶν εἰς τὴν Ἀδριανὴν, ὁ Νοὲλ ἀνελάμβανε τὰς αἰσθήσεις του. Ὀλίγαι σταγόνες κονιάκ, χυθεῖσαι εἰς τὰ χεῖλη του ἤρκεσαν νὰ τὸν ἀναζωογονήσῃ, καὶ ἀνηγέρθη προσπαθῶν νὰ συνάψῃ τὰς ιδέας του.

— Διάβολε! ἐψιθύρισε κατησχυμένος γυναικὰ ἔγεινα κ' ἐγώ;... Ἄλλ' ἐκείνη... ποῦ εἶνε; Ἐδειξαν εἰς αὐτόν, ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς πυρκαϊῆς

ποῦ ἦσαν αἱ γυναῖκες, καὶ προὐχώρησε πρὸς αὐτὰς κλονιζόμενος. Ἀνέκφραστος χαρὰ ἔλαμπεν εἰς τὸ βλέμμα του.

— Καὶ αἱ δύο! καὶ αἱ δύο! ἐπανελάμβανεν ἐν ἐξάψει. Σ' εὐχαριστῶ, θεέ μου!... καὶ τὴν ζωὴν μου εὐχαρίστως θὰ ἔδιδα διὰ νὰ ἐξαγοράσω τοιαύτην εὐτυχίαν.

Ἡ κυρία Δυχαμὲλ, ἤσυχος πλέον περὶ τῆς Ἀδριανῆς, ἔδραμε πρὸς αὐτόν καὶ τὸν περιεπτύχθη ἐν παραφορᾷ.

— ὦ, κύριε Νοὲλ, ἐφώνησε, χωρὶς τὴν θαυμαστήν σας ἀφοσίωσιν, ἡ κόρη μου κ' ἐγὼ θ' ἀπεθνήσκομεν τὸν φρικωδέστατον θάνατον. Ὁ σύζυγός μου εἶχε δίκαιον ὅταν ἔλεγεν ὅτι εἶσθε καλὸς νέος.

Ὁ Νοὲλ ἦτο τόσον συγκεκνημένος ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ.

— Καλὰ εἶν' ὅλα αὐτά, διέκοψεν ἡ ὑψηλὴ γυνή, ἥτις ἐκαλεῖτο Κυρά Βρανδὲν καὶ ἦτο ἡ οἰκονόμος τοῦ Νοὲλ, ἀλλὰ δὲν ἠμποροῦν ἡ κυράδες μας νὰ μείνουν ἐδῶ, εἰς τὸ κρῦο, μισοντυμέναις, ἐμπρὸς εἰς ὄλον τὸν κόσμον... Πρέπει νὰ ταῖς πάγωμεν γρήγορα κάπου.

— Ἀλήθεια! ὑπέλαθεν ἡ κυρία Δυχαμὲλ. Ἄλλὰ ποῦ νὰ πάγωμεν; τὸ σπίτι μας ὄλον καίεται.

— Εἰς τὴν οἰκίαν μου, κυρία, ἐφώνησεν ὁ Νοὲλ. Σὰς ἐξορκίζω, μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε αὐτὴν τὴν χάριν. Ἡ οἰκία μου εἶνε πλησίον. Ἡ οἰκονόμος μου θὰ σας ὀδηγήσῃ καὶ θὰ σας ὑπηρετήσῃ ὅσον ἠμπορεῖ καλλίτερα... Ἀκούεις, κυρά Βρανδὲν; προσέθηκε· θὰ βάλῃς τὰς κυρίας εἰς τὸ δωμάτιον τῆς μακαρίτιδος μητρὸς μου ὅπου δὲν ἐμβαίνει ἄλλος ἀπ' ἐμέ.

Ἡ Βρανδὲν, ἥτις ἐγνώριζε τὸν βαθὺν σεβασμόν τοῦ κυρίου τῆς πρὸς τὸ προνομιοῦχον ἐκεῖνο δωμάτιον, εἶδειε διὰ χειρονομίας τὴν ἐκπληξίν τῆς.

— Ἄν εἴζῃ ἀκόμη ἡ μήτηρ μου, ἐξηκολούθει λέγων ὁ νέος, θὰ ὑπεδέχεται μὲ χαρὰν καὶ ὑπερηφάνειαν τὰς κυρίας Δυχαμὲλ... ἔπειτα εἶν' ἐντελῶς ἐλευθεραὶ εἰς ὄλην μου τὴν οἰκίαν, διότι ἐγὼ δὲν θὰ ἐπιστρέψω πρὸ τῆς αὔριον. Ἐχω καθῆκον νὰ σβύσω τὴν φοβεράν αὐτὴν πυρκαϊάν, ἡ ὅποια ἀπειλεῖ ὄλην τὴν πόλιν.

— Δέχομαι λοιπόν, ὑπέλαθεν ἡ κυρία Δυχαμὲλ. Τὸ ὀφείλομεν αὐτὸ εἰς τὸν γενναῖόν μας σωτῆρα. Ἄλλὰ πηγαίνομεν, διότι δὲν εἶνε πρόπον... Ἐπειτα, ἡ Ἀδριανὴ ἔχει ἀνάγκην περαιοτήσεως.

Ὁ Νοὲλ νυχάριστῃσε θερμῶς κ' ἔδωκε τὰς παραγγελίας αὐτοῦ εἰς τὴν Βρανδὲν, ὡς καὶ εἰς τὸν ὁδοστάτην καὶ τὸν Ἰωάννην, οἵτινες ἔμελλον νὰ συνοδεύσωσι τὰς κυρίας εἰς τὸν οἶκόν του.

Τὰ γεγονότα ἅτινα διηγήθημεν εἶχον συμβῆ ἐντὸς χρόνου μικροτέρου τοῦ τετάρτου τῆς ὥρας,

κατὰ τὰς πρώτας δε στιγμάς ἡ περὶ τὴν καιομένην οἰκίαν συρροὴ δὲν ὑπῆρξε μεγάλη. Ἄλλ' ἤδη προσέτρεχον πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Βωβραί, πολλοὶ δὲ τῶν εὐπόρων ἀστῶν ἔδραμον νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὴν Κ. Δυχαμέλ καὶ νὰ προτείνωσι φιλοξενίαν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν θυγατέρα της.

— Εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη ὑπεσχέθην εἰς τὸν γενναῖον αὐτὸν νέον νὰ καταφύγω εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ δὲν ἀναιρῶ τὸν λόγον μου.

Ἐφαίνετο δὲ ἰκανῶς συνελθούσα καὶ δυναμένη νὰ περιπατήσῃ, ἐνῶ ἡ Ἀδριανὴ τούναντιον, ἥτις μόλις ἤρχιζε ν' ἀναλαμβάνῃ τὰς αἰσθήσεις της, οὐ μόνον νὰ σταθῇ δὲν ἠδύνατο, ἀλλ' ἦτο καὶ γυμνόπους. Ὁ Γριβὲ καὶ ὁ Ἰωάννης ἐπρότειναν δειλῶς νὰ φέρωσιν αὐτὴν μέχρι τῆς οἰκίας τοῦ Νοέλ.

— Αὐτὸ μᾶς ἔλειπεν! ἐφώνησεν ὀργίλως ἡ Βρανδέν· νὰ βάλετε τὰ βρωμόχερά σας εἰς αὐτὸ τὸ πλάσμα! θὰ τὸ τσακίσετε χωρὶς ἄλλο. Δὲν σὰς χρειαζόμεθα! Φύγετ' ἀπ' ἐκεῖ.

Καὶ ἡ ἀνδρόγυνος ἤρπασε τὴν Ἀδριανὴν, τὴν ἐτύλιξεν ἐντὸς τῆς ποδιάς της, καὶ τὴν ἀπεκόμισεν ὡς θ' ἀπεκόμιζε τροφὸς κοιμώμενον βρέφος.

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐκίνησαν, ὅπου διέβαινον, βαθυτάτην συμπάθειαν· ἀλλ' οἱ συνοδεύοντες αὐτὰς ἀπεμάκρυνον φρονίμως πάντας ὅσοι ἐζήτουν νὰ τὰς σταματήσωσιν, ἵνα μάθωσι λεπτομερείας ἢ ἐπιδείξωσι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν. Οὕτω δὲ μετ' ὀλίγον ἐφθασαν εἰς τὸν οἶκον, φωτιζόμενον ἔτι ὑπὸ μίας λυχνίας καὶ ἀνοικτὴν ἔχοντα τὴν θύραν.

Ἐνῶ δὲ εἰσῆρχοντο, γέλωσ αἰφνίδιος ἠκούσθη ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς ὁδοῦ καὶ ἡ Φακινέτα προσήγγισε περιέργως.

— Μπᾶ! ἀνέκραξεν, αἱ κυριαὶ τῆς Μεγάλης οἰκίας ἔρχονται εἰς τοῦ Νοέλ! Ἄλλο πάλιν τοῦτο! Δὲν ἀνέβηκαν λοιπὸν εἰς τὸν οὐρανόν;

— Τί θέλεις αὐτοῦ, καὶ τί σὲ μέλει σένα, ἀνόητη; εἶπεν εἰς αὐτὴν τραχέως ἡ Βρανδέν. Δὲν φταῖς ἐσύ· φταῖν' ἐκεῖνοι ποῦ σ' ἀφίουν νὰ γυρίζῃς καὶ νὰ περιπαίξῃς, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος λυπάται... Ἔλα! δεῖξέ μας τὴν ράχιν σου.

Κ' ἐκινήθη ἀπειλητικῶς.

— Οὐ! τί κακὴ ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ Βρανδέν! Ἐφώνησεν ἡ παράφρων ὑποχωροῦσα δι' ἐνὸς ἄλματος. Αἱ κυριαὶ τῆς Μεγάλης οἰκίας εἶνε φιλενάδες μου, ἀγαπητὴ! Πάντοτε μοῦ λέγουν ἓνα καλὸν λόγον, ἢ μοῦ δίδουν κανένα γλυκίσμα... Καὶ κάμνετε τώρα τόσον κακὸν δι' ἓνα σπῆτι ποῦ καίεται; Νὰ πῶ ἐγὼ ἓνα τραγουδάκι καὶ νὰ σβύσω τὴν φωτιὰν εἰς τὴν στιγμὴν· τώρα νὰ ἰδῆτε!

Καὶ ἀπεχώρησεν ἄδουσα μεγαλοφῶως, ἀλλὰ τὸ ἄσμά της οὐδεμίαν εἶχε μαγικὴν δύναμιν, διότι ἡ πυρκαϊὰ ἐπέτεινετο ἔτι βιαιότερον.

Ἐνῶ ἡ Βρανδέν ἀνέβαινον ὅπως ἐγκαταστήσῃ τὰς κυρίας ἐν τῷ οἰκήματι τοῦ Νοέλ, ὁ ὀδοστάτης καὶ ὁ ἀσπαλακοθήρας ἔμειναν κάτω.

— Γριβέ, ἠρώτησεν ὁ Ἰωάννης, ἀκουσες τί ἔλεγε τὸρα ἡ κουτὴ;

— Τρελλόλογα! ποῖος τὰ προσέχει;

— Ἔτσι αἶ; Ἐσύ, καῦμένη Γριβέ, τὴν δουλειὰ ποῦ κάνεις, δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ ἦσ' ἐξυπνος. Κουβαλεῖς ἄμμο ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ τὸ ἀμαξάκι σου, τσακίζεις λιθαράκια, . . . σὲ φθάνει. Ἐγὼ ὅμως γυμνάζω ἀδιάκοπα τὸ μυαλό μου. Αὐτὰ τὰ ζωντόβολα, βλέπεις, εἶνε πονηρά, καὶ κάνουν ὅτι μποροῦν νὰ γλυτώσουν τὸ κεφάλι τους. Ἀλλὰ κάθε κεφάλι εἶνε γιὰ μένα εἰκοσιπέντε λεπτά, κ' ἔτσι, βλέπεις, μὲ κάνει νὰ γυμνάζω τὸ δικό μου κεφάλι.

— Καὶ τί θέλεις τώρα, Γιάννη, νὰ πῆς μ' αὐτά; ἠρώτησεν ἀνυπομονῶν ὁ ὀδοστάτης.

— Μὴ θυμῶνης! πῶς εἶσαι τάχα ὑπάλληλος τοῦ δημοσίου, μποροῦμε νὰ γελάσωμε καὶ μιὰ στιγμὴ. Ἐσθυμαίνομε τὴ φτώχεια μας. Νὰ σοῦ πῶ, τὸ λοιπόν. Αὐτὴ ἡ Φακινέτα, ἡ τρελλή, ἀρχίζει νὰ μὴ μ' ἀρέσῃ. Τρέχει ἀπὸ 'δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ νύχτα ἡμέρα, λέγει ὅτι τῆς καπνίσῃ, γελάει καὶ τραγουδεῖ ἀδιάκοπα...

— Τί; μὴ σοῦ πέρασε, πῶς ἡ Φακινέτα ἠμπορεῖ; . . . Αὐτὴ δὲν κάμνει κακὸν κανενός.

— Μπορεῖ, Γριβέ, μπορεῖ! Ἀλλὰ ποῖος ξέρει τί διαβολοειδέαις μπορεῖ νὰ περάσουν ἀπὸ ἓνα μπουμπουνισμένο κεφάλι; ἐγὼ κἄτι μυρίζομαι.

— Καὶ σὺ, βλέπω, δὲν ἔχεις κεφάλι, καῦμένη Γιάννη. Ἄς εἶνε πὲς ταῖς ὑποφίαις σου τοῦ Κ. Νοέλ. Αὐτὸς θὰ καταλάβῃ, γιατί καὶ ἐξυπνος εἶνε καὶ καλός· καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε λίγο πρᾶγμα. Ἐέρεις, Γιάννη, ὅτι εἰς αὐτὸν χρεωστῶ τὴν θέσιν μου; Πενῆντα πέντε φραγκάκια τὸ μῆνα, χῶρια τὰ τυχηρά.

— Κ' ἐγὼ, ἂν δὲν μοῦ βρισκότουν αὐτὸς ἔς τὴν ἀρρώστια τῆς μάνας μου, τί θὰ γινόμουν; Τί λαμπρὸ παλληκάρη! Εἶδες ἀπόψε, Γριβέ, πῶς ἔπεσε μέσα ἔς τὴ φωτιὰ; Ἄγιος ἄνθρωπος! Ὅσάκις οἱ δύο φίλοι ὠμίλουν περὶ τοῦ Νοέλ Λετελιέ, ὠμίλουν ἐπὶ πολὺ. Διεκόπησαν ὅμως ὑπὸ τῆς Βρανδέν, ἥτις ἤλθε φέρουσα εἰς αὐτοὺς διαταγὰς πρὸς ἄμμεσον ἐκτέλεσιν.

(Ἔπεται συνέχεια).

Ἄσπρον εἶνε ἡ ἀναχωρὴ τῶν ὄπλων ἐν τῷ ἀγῶνι περὶ ὑπάρξεως.

Καὶ οἱ γλυκύτεροι τῶν ἀνθρώπων δύνανται νὰ πικράνωσι τὴν ὑπαρξίν ἄλλων.

Ἡ περίστασις δὲν κάμνει μόνον ληστὰς ἀλλὰ καὶ μεγάλους ἀνδρας.